

Dysleksja

Dysleksja to trudności w czytaniu spowodowane zaburzeniami funkcji percepcyjno-motorycznych, występujące w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Dysgrafia to trudności w pisaniu.

Dysortografia występuje, gdy dziecko popełnia dużo błędów ortograficznych, pomimo, że zna zasady poprawnej pisowni i stara się dobrze pisać.

Dysleksja i dysgrafia są jednostkami neurologicznymi o identycznej etiologii i objawach. Oznacza to, że u każdego dziecka przyczyny tych zaburzeń, a także ich przejawy mogą być inne. **Najczęstsze przyczyny dysleksji to:**

- zaburzenia rozwoju funkcji słuchowych,
- zaburzenia rozwoju funkcji wzrokowych,
- zaburzenia rozwoju mowy,
- zaburzenia lateralizacji.

Przykłady ćwiczeń percepcji wzrokowej dla przedszkolaków i dzieci w początkowych klasach szkoły podstawowej:

- układanie z trójwymiarowych klocków wież, pociągów, bramek itp.,
- różne układanki i puzzle,
- porównywanie obrazków, znajdowanie różnic i podobieństw,
- grupowanie przedmiotów według cech,
- rozróżnianie nasilenia danej cechy u przedmiotów lub osób (np. ułóż klocki od najmniejszego do największego),
- porównywanie abstrakcyjnych znaków graficznych, np. szlaczków, wzorków, figur, liter i cyfr (np. pogrupuj figury, aby w jednym miejscu były kwadraty, w drugim koła, w trzecim trójkąty itd.),
- różne prace plastyczne (lepienie z różnych materiałów, rysowanie różnymi technikami, układanie różnych kompozycji itp.),
- kolorowanie, przerysowywanie, kalkowanie, poprawianie po śladzie,
- wycinanie, wydzieranie, klejenie, toczenie kulek z papieru,
- zapamiętywanie obrazków, układów liter, figur albo rysunków,
- zabawa w chowanego (ćwiczenie spostrzegawczości),
- ćwiczenia na materiale literowym (np. znajdowanie ukrytych na obrazku liter, podobieństw i różnic między literami, układanie wyrazów z rozsypanki sylabowej i literowej itp.).

Przykłady ćwiczeń percepcji słuchowej i mowy dla przedszkolaków i dzieci w początkowych klasach szkoły podstawowej:

- mówienie do dziecka i słuchanie go podczas codziennych czynności,
- poprawianie błędów wymowy i agramatyzmów przez podawanie poprawnej formy we własnej wypowiedzi,
- wprowadzanie od czasu do czasu nowych, trudnych wyrazów,
- wymaganie od dziecka wypowiadania się jak najpełniej,
- śpiewanie z dzieckiem i dziecku, opowiadanie bajek, czytanie wierszyków, zachęcanie dziecka do powtarzania, streszczania, wyrażania opinii.

Z czasem stosuje się trudniejsze ćwiczenia:

- wysłuchiwanie wyrazów w zdaniu,
- wysłuchiwanie dźwięków w otoczeniu,
- lokalizowanie źródła różnych dźwięków,
- rozpoznawanie dźwięków głośniejszych, później coraz cichszych,
- rozpoznawanie dźwięków wśród innych odgłosów,
- wytwarzanie własnych „instrumentów muzycznych” (np. z grzechotek, butelek z wodą itp.),
- śpiewanie, taniec, zajęcia rytmiczne,
- zabawa w echo,
- zabawa w nawoływanie,
- zabawa w sylabinki, które mówią, dzieląc wyrazy na sylaby,
- zabawa w podawanie wyrazu, który kończy się na ostatnią literę słowa podanego przez inną osobę biorącą udział w zabawie,
- zabawa w uzupełnianie literek, które wróżka zabrała wyrazom (np. mówimy „omek”, dziecko uzupełnia „domek”).

Opracowanie:

Kinga Korzeniowska

(Na podstawie J. Truskołaska *Wychować miłośnika książki, czyli czytelnictwo i okolice*)